మౌనం కూడా ఒక భాషే

మా ప్రభావతి నన్ను చాలా ఇబ్బందులకే గురి చేసింది.

అయితే, ఆమె నాకు అలాంటి ఒక ప్రత్యేకమైన అవకాశం కల్పించి వుండకపోతే - ఈ కథ చెప్పుకొనే అదృష్టం నాకు లభించి వుండేది కాదు.

ప్రభావతి ఎనిమిదిలో వుండగా నాన్నగారు పోయారు. అవును. "నాన్నగారు పోయారు, బాధ్యతలు నెత్తిమీద పడ్డాయి"- అన్న సానుభూతి వాక్యాల్లో బాగానే తడిశాను నేను. కానీ కర్మాంతరాలకు పెట్టిన ఖర్చు తాలూకు అప్పు మాత్రం గట్టిగానే ఎండబెట్టింది.

ఆయన ఆస్తిపాస్తులేమీ మిగిల్చిపోలేదు. నన్ను జాగ్రత్తగా చూసుకోమని చెప్పి అమ్మనీ, ఆమెనూ, నా తర్వాత నలుగురు చిన్నవాళ్ళనీ జాగ్రత్తగా చూసుకోమని చెప్పి నన్ను విడిచివెళ్ళిపోయాడు.

ఆ నలుగురిలోనూ పెద్దవాడు చంద్రం. రెండోది ప్రభావతి. మూడు, నాలుగు - సీత, స్వరాజ్యం.

అప్పటికి రెండేళ్ల క్రితమే నేను ఎన్జీవో అల్పజీవిగా మారడం, కుటుంబపు సమస్యల గంపని నెత్తికెత్తుకోవడం, శారదని సహధర్మచారిణిగా తెచ్చుకోవడం జరిగిపోయాయి.

ఆ యేడు ఎనిమిది తప్పి కూర్చుంది ప్రభావతి.

"ఇంక దానికి చదువురాదు, ఇంట్లో పనీ పాటా నేర్చుకుంటుందిలే" అంది అమ్మ.

ప్రభావతి మాత్రం - తాను మళ్ళీ స్కూల్లో చేరి చదవాల్సిందేనని ఖరాఖండీగా చెప్పి, కాళ్లని నేలకేసి తాటిస్తూ, చేతులు రెండింటితో లయవిన్యాసాలు చేస్తూ భరతనాట్యం మొదలెట్టింది.

స్కూళ్లు తెరిచారు.

ప్రభావతి మళ్ళీ అదే క్లాసులో 'సీనియర్ కాండిడేట్'గా అనుభవశాలిగా ప్రవేశించింది.

మరో నెలరోజులకి అది రజస్వల అయినప్పుడు - అమ్మ మళ్ళీ తన పాట తాను పాడింది. ప్రభావతేమో తన ఆట తాను ఆడింది. ఆట గెలిచి, పాట సన్నబడింది. దాని చదువు కొనసాగింది.

పడుతూ లేస్తూ పదో తరగతిలోకి దేకింది, ప్రభావతి. చదువులో ఎంతటి "ట్యూబులైటో" - మిగిలిన విషయాల్లో అంతటి కాంతిచక్రంగా తయారైంది ప్రభావతి. బంగారంలో ముంచితీసిన శరీరచ్ఛాయ చుట్టూరా వెలుగుని చిమ్మేది. కళ్లల్లో మెరుపు - చూసినమేరా రంగుల్ని వ్యాపింపచేసేది. గాజుల

గలగలలూ, కూనిరాగాలూ పసితనపు లక్షణాల్ని వెనక్కి నెట్టి - వచ్చీరాని వయస్సుకు అక్షయతూణీరంలా అమరసాగేయి.

పబ్లిక్ పరీక్షలు ఇంకో రెండు నెలలున్నై. ఆ రోజు –

ఆఫీసు పనిమీద హైదరాబాద్ వెళ్లి వారం రోజుల తర్వాత ఆ రోజే తిరిగి వచ్చాను.

రాత్రి పదకొండు దాటింది.

పిల్లలంతా నిద్రలో వున్నారు.

శారద భోజన ప్రయత్నం చేయబోతుంటే, వద్దని మజ్జిగ తాగి మంచంమీద నడుం వాల్చేను.

అత్తా కోడలూ తమలో తాము తెరవెనకగా ఏవో గుసగుసలు పోతున్నట్టు తెలిసింది.

క్షణాల తర్వాత –

అమ్మ వచ్చి నా మంచానికి ఆనుకుని నేలమీద కూర్చుంది.

" ఏంవిటమ్మా విశేషాలు ? " అడిగేను.

కొద్దిసేపు ఆమె నోరు మెదపలేదు. గోడకు ఆనుకుని కూర్చున్న శారదకేసి, నాకేసి చూపులు మార్చిమార్చి చూస్తూ కూర్చుంది. ఆ తర్వాత సన్నగా అంది. " ఇంత బతుకూ బతికి చివరికిట్టా అప్రతిష్టపాలౌతా మనుకోలేదు "

నేను ఉలిక్కిపడి లేచికూర్చున్నాను. ఆమె కళ్ల నీళ్ళు పెట్టుకుంటున్నట్టు - ఆమె మాటల్నిబట్టే అర్థమైంది నాకు.

భూకంపపు లక్షణాలు బయటపడబోతున్నట్టు నాకు తెలుస్తూనే వుంది.

" ఏం జరిగింది ? " అడిగేను.

చెంగుని నోటికి అడ్డం పెట్టుకొని, వెక్కి వెక్కి ఏడవటం మొదలెట్టింది.

నేను గతుక్కుమన్నాను. నా మనస్సులో అనేక రకాలైన ఆలోచనలు సుళ్ళు తిరగసాగిన్నై. ఆత్రుత, ఆందోళన ఎక్కువైనై. ప్రశ్నార్థకంగా శారదవైపు చూశాను. ప్రతిగా ఆమె మూగ చూపులే లభించిన్నై - అసలే ఆమె - మౌన కంఠాన్ని సంతరించుకున్న కొండపల్లి బొమ్మ !

క్షణాల తర్వాత తనను తానే సంభాళించుకుంది అమ్మ చీర చెంగుతో కళ్ళొత్తుకుంటూ చెప్పసాగింది.

" దానికి చదువూవద్దు, చట్టుబండలూ వద్దంటే వినలేదు, నువ్వూ శారదా కూడా. మీ ఇద్దరి అభిప్రాయాలకీ నేనెందుకు అడ్డు చెప్పాల్లే అని, సరే అని వూరుకున్నాను. చూశావా, అదిప్పుడెంతపని చేసిందో ? "

" ఏమైంది ? " మాట పెగుల్చుకుని అడిగేను.

అనుభవాల బండకొయ్యల్ని మోస్తున్న స్వరంతో అన్నది. " ఏమైందంటే ఏం చెప్పను. పొయ్యేకాలమొచ్చింది. రంగమ్మ కొడుకుని ప్రే-మిం-చిం-ది-ట " ఆమె కంఠంలో వెటకారం, అసహ్యం, కోపం, అసహాయత, విసుగు - ఎన్ని ధ్వనించాయో !

నాకు గుండె చిక్కబట్టినట్లయ్యింది. అంతా అచేతనంగా వున్నట్లయ్యింది. నాకు భయంగా వుంది. శారదకేసి మౌనంగా చూశాను.

సిగ్గూ, ఆవేదనా మిశ్రితం చేసి ఆమె చూసిన చూపులో నుంచీ ఆమె అంతరంగ మథనాన్ని అవగతం చేసుకొని తల వంచుకున్నాను.

మరి కొద్దిసేపటికి అమ్మ హాల్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

గది తలుపువేసి దగ్గరికి రమ్మని సైగ చేశాను - శారదకు.

ఆమె వచ్చి మంచంమీద కూర్చుంది.

ప్రభావతి చేసిన పనికి సిగ్గు, లజ్జ, బిడియం, సంకోచం, కోపం, ఉక్రోషం, రోషం లాంటి భావాలన్నీ – ఒకేసారి శరీరం లోకి అణువణువునా వ్యాపించినట్లనిపించింది నాకు.

అసలేమైందో వివరంగా చెప్పమన్న నా ప్రశ్నకు బదులుగా ఒకే ఒక వాక్యం చెప్పింది శారద.

" ప్రేమ సంగతేమోగానీ – అసలు జరగరానిదే జరిగిందని నా కనిపిస్తోంది. ఎవరినోట విన్నా ఇదే మాట "

నా చిన్నతనంలో ఒకసారి పిడుగుపడటాన్ని కళ్ళారా చూశాను. అప్పుడొక కొబ్బరిచెట్టు నిలువునా సగానికి కాలి, చీలిపోయి–దాని క్రిందుగా పాతాళం వరకూ వ్యాపించినట్లు ఒక గొయ్యి ఏర్పడింది.

శారద మాటలు వినగానే - సరిగ్గా - ఆ దృశ్యం నా కళ్ళకు కట్టింది.

ప్రభావతికి సంబంధించిన కబుర్ని - శారద ఇంత సూటిగా చెప్పేసరికి తట్టుకోలేకపోయాన్నేను. "ఏఁవిటి నువ్వనేది ?" అని మళ్ళీ వేసిన ప్రశ్నకు మరింత నిక్కచ్చిగానే జవాబిచ్చింది శారద. ఈ వార్త మా వీధీ వాడాలోని నలుగురి నోళ్ళలోనూ బాగా నానుతోందిట. ప్రభావతి మాత్రం నోరు మెదపటల్లేదుట. రంగమ్మ ఇంటి ఎదురింట్లో నివశిస్తున్న కాశీపతిగారి కూతురు వరలక్ష్మి చెప్పిన మాటలు తన అభిప్రాయానికి పునాదిగానూ, ఋజువులుగానూ చెప్పుకుపోయింది శారద. ప్రభావతి రోజూ వాళ్ళింటికి సాగిస్తున్న రాకపోకలకి ఆ వరలక్ష్మి సాక్షిట. మా అమ్మ కూతుర్ని కొట్టి కోసిగిరి చేస్తే - ఆమె వొళ్ళో తల పెట్టి యేడ్చేసిందట ప్రభావతి.

క్షణంలో సగం సేపు నా బుద్ధికి వున్న దీపం కొడిగట్టి పోబోయి, అంతలోనే నిలదొక్కుకుంది.

రాజుకు సంబంధించిన వివరాలు-పుట్టుక, పెంపకం, చదువు, స్థితి గతులు-అన్నిటినీ మననం చేసుకోసాగింది నా మనస్సు.

రంగమ్మ మా ఊళ్ళోకొచ్చేనాటికి ఆమె వివరాలేవీ ఎవరికీ తెలీవు. ఆ మాటకొస్తే, మా ఊరుకూడా అప్పట్లో ఊరు క్రిందే లెక్క-కాదు రైల్వే స్టేషన్‌కు మూడు ఫర్లాంగుల దూరంలో విసిరేసినట్టున్న-పల్లె పట్నమూ కాని ఊరు అది. స్టేషనుకు పాతిక గజాల దూరంలో మా ఊరి బాట ప్రక్క-వ- చేగోడీలూ, పకోడీలూ చేసి అమ్ముకునే మగదక్షత లేని ఆడదిగా

ఆమె తొలిసారిగా మా ప్రాంతాన రంగప్రవేశం చేసినట్టు చెప్పుకోవడం నాకు తెలుసు. ఆ తర్వాత, ఆమె చూపులు లింగయ్యమీద పడ్డాయని కొందరూ; కాదు, లింగయ్య మనస్సే రంగమ్మశరీర సౌష్టవం మీద వాలి ఆమెకు మగదక్షత లేని లోటునితీర్చాయని కొందరూ చెప్పుకున్నారు.

ఊరినుంచీ స్టేషన్‌దాకా ఒక తార్రోడ్డూ, ఊళ్ళో వీధిదీపాలూ, వాడకట్టున కొన్ని పెద్ద పెద్ద అంగళ్ళూ నెలకొనేనాటికి-రంగమ్మని వో 'ఇంటిదాన్ని' చేశాడు లింగయ్య.

మరో రెండేళ్ళలో - మా ఊరికి పక్కగా తుంగభద్రకిచిన్న డామ్ పడేసరికీ, ఆ ప్రాంతం రూపురేఖలు మారడం ఎంతసహజంగా జరిగిపోయిందో, రంగమ్మ రూపు రేఖలు మారడమూఅంత సహజంగానే జరిగిపోయింది. ఆమెకి పెద్ద పెద్ద వాళ్లతోపరిచయాలూ ముదిరిన్నై. తరచూ జిల్లా కేంద్రానికీ, రాష్ట్రరాజధానికీ రాకపోకలూ సాగిన్నై.

మా ఊరు టౌన్‌గా మారిపోయిన దానికి దాఖలాగా- ఊళ్లోనాలుగు సినిమాహాళ్ళూ, లాడ్జింగ్‌లూ, వోవర్ బ్రిడ్జీ, దానికింది'అలగా జనం', పైన సాయంకాలాల్లో 'పిల్ల' గాలులసవ్వడి,ఖాళీ స్థలాల్లో రికార్డ్ డాన్సుల జోరు, వొక ఎమ్యూజ్‌మెంట్పార్కూ, రాజకీయాల హోరూ వెరసి షాపులలోపల డెకోలామ్ఫినిషింగ్‌లూ, బయట సీరియల్ లైట్లూ వెలగనారంభించిన్నై.

రంగమ్మ ఇల్లు జంట మిద్దెల రెండంతస్తుల మేడగామారింది. దానికి రిక్షావాళ్ళేమో రంగసాని బిల్డింగనే పేరుని జనంనోళ్ళల్లో ఖరారు చేసేశారు.

ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మధ్య అప్పుడెప్పుడో రంగమ్మకి రాజు పుట్టేడు.

రాజు చిత్రం చక్కటి రూపు రేఖలు సంతరించుకోవడానికి రంగమ్మ వివిధ రంగుల్నీ, కుంచెల్నీ నైపుణ్యంతోనే వాడుకుంటూ వచ్చింది.

రాజు బొమ్మ అందంగానే తయారైంది. అతన్ని అందరూ చూడసాగేరు.

అయితే, ముడిసరుకు గురించి జనమందరికీ తెలియడం వలన దానితో తయారు కాబడిన శిల్పం పట్లకూడా-ఎవరి మనస్సుల్లో వారికి రాజు ప్రవర్తన, స్వభావానికి సంబంధించిన అంచనాలూ, అభిప్రాయాలు-ఒక పరిధిలోనే తిరుగుతూ వుండేవి. వాటికి కేంద్ర బిందువు - 'రంగసాని' గత చరిత్ర. అతన్ని, అందు వలన 'సానికొడుకు' గానే-ముద్రవేసేశారు జనం.

కాగా, అమ్మ చెప్తూ వున్నట్లు మా వంశగౌరవాన్ని గురించి ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే- 'మాది ఋషిసంప్రదాయం' 'నిప్పులు కడుక్కునే ఆచారం'ట !

గుండె ఉగ్గబట్టుకుని, కళ్ళు నులుముకుని రాజు రూపాన్ని నా కళ్ళ ముందుకు తెచ్చుకున్నాను. ఎంతగా ఆలోచించినా అతను 'ఒక ప్రాడిగల్ సన్' కంటే భిన్నంగా, అధికంగా అనిపించ లేదు. బి.కాం చదువుతూ అతను పోతున్న పోకళ్ళని దృష్టిలో వుంచుకుని ఆలోచిస్తే మా పరిస్థితి బోనులో చిక్కిన ఎలుక మాదిరిగానే వున్నట్టు అర్థమైంది.

నా ఆలోచనలు ఒక కొలిక్కి రాగానే, పక్కకి చూసేసరికి శారద మగత నిద్రలోకి జారుకునివుంది.

ప్రభావతీ రాజూ గురించిన ఆలోచనల్తో—ఆ రాత్రి కింక నాకు నిద్రపోయింది. కానీ నా ఆలోచన్లో మాత్రం వాళ్ళిద్దరూ నిద్ర పోలేకపోయారు.

మర్నాడు - ఉదయంనుంచీ - మాయింటి వాతవరణమే మారిపోయింది. ప్రభావతిని చూసి దయ్యాన్ని చూసినట్టే జడుసు కోవడం మొదలైంది- మా అమ్మకూ, శారదకూ, మనసు లోపొరల్లో. నా పరిస్థితి ఇందుకు భిన్నంగా లేకపోయినా వాస్త వమూ, బాధ్యతా - బహుశా—నేను మాత్రం నా ప్రవర్తనలో ఎలాంటి భేదాన్నీ చూపడానికి వొప్పుకున్నట్టులేవు.

పెనం కాలిపోతున్నదని పొయ్యిలోపడి లాభమేముంది అనే వివేచన నన్ను నిలదొక్కుకునేటట్టు చేసింది-

నేనూ, మా అమ్మా, శారదా—ఎన్ని తర్జన భర్జనలు చేస్తున్నా-ప్రభావతి మాత్రం ఈ మొత్తం వ్యవహారం పట్ల కిమ్మనాస్తిగా ఊరుకుంది. మేమంతా ఎంతగా తలబాదుకుని, ఎన్ని ప్రశ్నలు వేసినా ఆమెనుంచీ ఏ సమాధానమూ రాబట్టలేక పోయాము. నా అంతరాంతరాల్లో మాత్రం- ప్రభావతి ఒక్కసారి 'నాకేం తెలీదు లెండి ' అనే సమాధానం చెప్తే బాగుండుననే కోరిక, ఆశ, ఆకాంక్ష చాలా బలీయంగానే వుంది. అయితే నా కోరిక తీరలేదు. ఊహని వాస్తవం తారుమారు చేయడం సహజమే గదా !

రెండురోజుల తర్వాత - మా అమ్మ రంగమ్మతో మాట్లాడి రావడానికి పోయి ' కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుని ' వచ్చింది.

ఈ ఆంతరంగిక విషయానికి వీలయినంత గోప్యంగా వరలక్ష్మి సహాయంతో తన మనస్సుకు తాను దోహదక్రియలు సలుపుకుంటూ వుంది శారద.

అమ్మ రంగమ్మగారింటికి వెళ్ళివచ్చినప్పట్నుంచీ - ప్రభావతి కథ మా ప్రమేయం లేకుండా మలుపు తిరగసాగింది. మాతో మాట్లాడేవాళ్ళంతా " సానికొడుకుతో సావాసాలేఁవిటి వాడు దీన్ని ఎక్కడో తాకట్టెట్టేస్తాడు " అని వెటకారమో, సానుభూతో తెలీని సలహాని విసరసాగేరు. రంగమ్మతో మాట్లాడేవాళ్ళంతా - " మీ మిద్దెముందు పరచిన ఒక్క చలువరాయి ఖరీదు చెయ్యరు వాళ్ళంతా కలిసి. మీ అబ్బాయిమీద చూపులేసి పడగొట్టాలను కోవడం - అమ్మమ్మా ... ఎంత తెగింపు. ఎంత దురాశ " అని గాలికొట్టసాగేరు.

ఈ వ్యవహారం రగడగా మారకూడదని మేము ఎంతగా నోళ్ళు కట్టేసుకున్నా, ఊరు ఊరుకోలేదు.

నా మనస్సు ఎడారి అయిపోయింది. అందులో మబ్బు ముక్క మిగల్లేదు. నా పరిస్థితి విచిత్రంగా తయారైంది. వీధిలో నడుస్తుంటే నలుగురూ నన్ను " చెల్లెల్ని అదుపులో పెట్టలేని వెధవాయి " లా చూస్తున్నారనే భావమూ, పెదవులు బిగించి వంకర నవ్వులు నవ్వుకుంటూ, నొసలు చిట్లించి వెక్కిరిస్తున్నారనే బాధా - కలగడం మొదలైనై. ఆఫీసులో

కూడా - సహోద్యోగుల చూపుల్లో ఇలాంటి భావాలూ, ప్రశ్నలూ ఎకసెక్కెలూ చదువుకుంటున్నప్పుడు గుండెల్లో వో మూల సన్నని బెజ్జం పడసాగింది.

ప్రభావతి పరీక్షలు రాసింది.

ఈలోగా మా పేటలోని వాళ్ళంతా దాని పేరుకి ముందూ వెనకా అనేక రకాలైన రంగు తాళ్ళు ముళ్ళు పెట్టేశారు. చెడిపోయిన పిల్ల అని కొందరు చెవులు కొరుక్కుంటే ; కాలు జారిందని మరికొందరు కళ్ళతోనే తమ మనసులకు కలకండ ముక్కల్ని అందించుకున్నారు.

అమ్మ ఏడుపు, శారద చిరచిర - తారస్థాయికి పోయి "హత్యలు, ఆత్మహత్యలు" మాటల్లో దొర్లసాగినై.

ఆ వేళ -

రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు దాటింది. వెంకటేశ్వర టాకీసు ముందు పచార్లు చేయసాగేను నేను. ఆ సమయానికి రాజు ఆ పక్క సందులో వున్న కాశీశ్వరరావు మాష్టారింటినుంచి వస్తాడని నాకు తెలుసు. అతనికి అక్కడ ట్యూషన్ వుంది. ఈ ప్రహసనాన్ని గురించి స్వయంగా అతనితో మాట్లాడాలన్నదే నా ఉద్దేశ్యం.

సన్నగా జల్లు మొదలైంది. నేను టీ కొట్టు వసారాలోకి వెళ్ళి నిలబడ్డాను.

రాజు వచ్చాడు. అతన్ని ఆపేను. మాటలు మొదలెట్టాలంటే గుండెల్లో ఏదో జడుపూ, పిరికితనమూ ప్రవేశించినై.

రాబోయే ప్రతిక్షణమూ భయంకరంగా మారపోతున్నదనే భావన-నా శరీరంలో నిస్సత్తువని ప్రసరింపజేయసాగింది.

రాజు నా వైపు చూశాడు. " చెప్పండి " అన్నాడు చాలా సామాన్యంగా, సౌమ్యంగా.

ఎలా చెప్పాలి ? ఏం చెప్పాలి ఏం అడగాలి ? ఎలా ? - గొంతులో పచ్చివెలక్కాయ పడటమంటే ఏమిటో తెలుస్తోంది నాకు.

క్షణాలు నిముషాలైనై.

" ఇప్పుడీ ప్రశ్నలూ, సంజాయిషీలూ ఎందుగ్గానీ, రామంగారూ - వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకుని మీరీ వూరు నుంచీ వెళ్లిపొండి సార్. మీ చెల్లెలికి పరీక్షలు కూడా అయిపోయినై కదా " అన్నాడు రాజు, పుస్తకాల్ని వేసే చేతిలోకి మార్చుకుంటూ నెమ్మదిగా తలవంచుకుని. నిమ్మళంగా అక్కణ్ణుంచీ కదిలి వెళ్ళిపోయాడు.

ప్రభావతి జీవితం మీద ఇంత మసిని పులిమేసిన తర్వాత అంతకంటే ఇంకేం చెప్తాడు - " రోగ్ " అనుకుంది నా మనస్సు.

ఇంటికి వచ్చి అమ్మతో, శారదతో జరిగింది చెప్పాను. ప్రభావతి కూడా విన్నది. చంద్రం కూడా విన్నాడు. వాడు అదే మంచిదన్నాడు.

ఈ సలహా గురించిన ఆలోచనలు నా మేధస్సులో వానపాములైనాయి.

ఒక రాత్రివేళ —

కలతనిద్ర చెదరిపోయి లేచి కూర్చున్నాను.

బలహీనమైన గొంతుతో ఏడుపు వినిపిస్తోంది. హాల్లోకి వచ్చి చూశాను. అమ్మ, పిల్లలు నిద్రపోతున్నారు. నా గదికి అవతలివైపు వున్న పెరట్లోకి నడిచేను.

ప్రభావతి ! నూతి గట్టున పారిజాతంచెట్టు పక్కగా కూర్చునివుంది. మోకాళ్లమీద తల ఆన్చి సన్నగా ఏడుస్తోంది.

నన్ను చూసి తొట్రుపడిలేచి నిలబడింది. పమిట చెంగుతో కళ్ళొత్తుకుంది. పక్కగా లోపలికి వెళ్ళిపోబోయింది.

" ప్రభా ! " —— పిలిచేను. ఆగింది.

" నీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి ? అసలేం జరిగిందో చెప్పు " అంటూ అనునయంగా అడిగేను.

" మనం ఈ వూరునుంచీ వెళ్ళిపోదాం " అంటూ మరేమీ అడగటానికి నాకు అవకాశ మివ్వకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

సూర్యోదయం కాలేదని తెలుస్తూనే వున్న నాకు, మసక వెలుతురు మాత్రమే కనపడుతోంది. అంతే.

అడుసు త్రొక్కిన తర్వాత కాలు కడుక్కోక తప్పదు గదా మరి !

హైదరాబాద్ వచ్చి చేరేము.

ప్రభావతి పదో తరగతి పాసయ్యింది. కాలేజీలో చేరమని మాటవరసకి అన్నాం. " అక్కర్లేదు " అంది. చంద్రం బి కాం.లోనూ, సీత, స్వరాజ్యం - పది, ఎనిమిదిలోనూ చేరేరు.

అంతా యాంత్రిక జీవనం. దానికి నిదానం - విధానం, తీరుతెన్నూ, దరిదారీ, ఇదమిత్థమైన సరళీసారళ్యం లేనేలేవు.

నీడల్ని క్రీనీడల్నీ పరుస్తూనూ, జీవనమరణ సమస్యల్ని సృష్టిస్తూనూ - మరో రెండేళ్ళు ముందుకు పోయింది కాలం.

ఆవేళ —

సెలవురోజు —

ఉదయం పదిగంటలౌతోంది.

గచ్చకాయ రంగు ఫియట్ కారు వచ్చి మా ఇంటిముందు ఆగింది. దాన్లోంచి దిగి సరాసరి లోపలికి వచ్చేశాడు రాజు.

ఆశ్చర్యంతో, సంభ్రమంతో - బొమ్మలా నిలబడిపోయాన్నేను. చంద్రం కుర్చీ తెచ్చి వేశాడు. రాజు కూర్చున్నాడు.

" ఉపోద్ఘాతాలూ, వివరణలూ ఎందుకుగానీ నాకూ ప్రభావతికి పెళ్ళి ముహూర్తం చూడండి మాష్టారూ " అని మరు క్షణంలో తగ్గు స్థాయిలో అన్నాడు- " మా అమ్మ నిరుడు పోయింది. నేను మా ఊళ్లో ఆస్తినంతా అమ్మేసుకొచ్చి ఇక్కడే స్థిరపడ్డాను. స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించాను. ఇదిగో ఇంటి అడ్రస్ " - విజిటింగ్‌కార్డ్ ఇచ్చేడు.

అమ్మా, శారదా వచ్చి తలుపు వారగా నిలబడ్డారు.

క్షణాల తర్వాత అన్నాడు రాజు. " రంగసాని కొడుకుగా మీ అమ్మాయిని అడిగే అర్హత నాకు లేకపోవచ్చు గానీ, మంచి

ముత్యాల్నీ రత్నాల్నీ ఎక్కడున్నా వెతుక్కోగల హక్కున్న మనిషిగా మీరు నన్ను అంగీకరిస్తారనుకుంటాను”

“ మరి ఆ రోజున – నేను మిమ్మల్ని ... ” నా పెదిమలు వసిగిసై.

“ పరిస్థితులూ, పరిసరాలూ అలాంటివి. చక్రాల్లో అసలు గాలిలేని సైకిల్‌ని తీసుకుని ఎదురుగాలిలో ఎందుకు ప్రయాణం చెయ్యాలి అనిపించింది. అప్పటికదే వివేకమనిపించింది. అంతే ”

ఠీవిగా లేచి నిలబడ్డాడు రాజు. అతను “ వస్తాను మరి ” అని కదలబోతుండగా బయటికి వచ్చింది ప్రభావతి.

వారిద్దరి చూపులూ కలిసినై.

* * *

తొలిరేయి —

ప్రభావతిని తన కౌగిట్లో బంధించి, “ అంతటి నింద పడి నానాగోడూ జరిగిపోతుంటే – రాజూ నేనూ కనీసం ఒక్కసారన్నా మాట్లాడుకోలేదనే నిజాన్నీ; నేను వాళ్ళింటికి వెళ్ళివస్తున్నది కేవలం పొగడపూలు ఏరుకునేందుకనే నిజాన్నీ – మీ వాళ్ళకి ఎందుకు చెప్పలేదు ? ” అని ప్రశ్నించాడు రాజు.

“ అప్పటికే నిప్పులేని ఆ పొగని మా వరలక్ష్మి చాలా ముందుకి తీసుకుపోయింది. ఆ స్థితిలో నేను వెవక్కు వెళ్ళి ఏ ఘోష బెట్టినా సాధించేదేవుంది. అందుకని మాట్లాడకుండా

వూరుకున్నాను. పైగా, నలుగురు నా భవిష్యత్తు నీతో ముడి పెట్టేశారు. “ అన్ని కలలూ కల్లలే అవుతాయని ఎందుకు నిర్ణయించుకోవాలి ” అని గుండె దిటవు చేసుకున్నాను. కనుకనే విజయం నాదయిందిమరి ” అంది ప్రభావతి సిగ్గుల మొగ్గవుతూ. గర్వంగానూ నవ్వింది. ఆ నవ్వులో పొగడలు విరిసినై. ముత్యాలూ రత్నాలూ కురిసినై !

* * *

రాజు నాకీ వాస్తవం చెప్పినప్పుడు – “ కల్లోలమైన సరస్సులో కూడా – కలువపూవు – తన ఉనికిమీద గంపెడాశతోనే నిరీక్షిస్తూ వుంటుందని ” నా కనిపించింది.

కన్నెపిల్ల కథ కూడా ఇంతేనన్నమాట !

ఆమె మనస్సుకు అక్షరమాల తెలుసు !! ఆ అక్షరమాల విరిసే హరివిల్లూ తెలుసు !!!

0_00